

IŹCI (247) *cn i pt*

cn (245), *pt* (2)

iźci [w tym: iżemci, iźciem] (187), **iżec** [w tym: iżeciem] (60); *iźci PatKaz I, PatKaz III, GlabGad, BierRozm* (2), *WróbŻółt* (3), *MurzNT* (3), *GliczKsiąż* (7), *Leop* (2), *RejZwierz, SienLek* (9), *RejAp* (22), *RejPosWiecz², CzechRozm* (3), *SkarJedn, SkarŻyw* (2), *MWilkHist, CzechEp, WerGość*; *iżec RejJóz* (2), *KrowObr, SarnUzn* (2), *BudBib* (4), *ModrzBaz, NiemObr, ArtKanc, ZawJeft, WyprPl*; *iźci: iżec BierEz* (7 : 1), *OpecŻyw* (30 : 13), *ForCnR* (5 : 1), *RejKup* (4 : 4), *MurzHist* (1 : 2), *LubPs* (2 : 6), *RejWiz* (2 : 1), *RejFig* (2 : 1), *BibRadz* (4 : 2), *BielKron* (3 : 2), *RejPos* (54 : 10), *RejZwierz* (9 : 1), *WujNT* (2 : 2). ~ W połączeniu z końcówką 1 sg: *iżemci* (8), *iźciem* (3), *iżeciem* (1); *iżemci BierEz, WróbŻółt* (2), *MurzNT, RejFig, RejPos* (2); *iźciem BibRadz* (2); *iżeciem KrowObr*; *iżemci: iźciem OpecŻyw* (1 : 1).

Sł stp notuje, Cn, Linde brak.

I. Spójnik (245) :

1. Wprowadza wypowiedzenie dopełnieniowe; że; quod, quoniam PolAnt, Vulg; quia PolAnt (188) : *Ciebie nie bārzo łłuchaią. Polećifz ie w moię ftróżą/ Vźrzyfz iźci z łobą włtrwożą: Nie trzebác ich lárwą ftráfzyć BierEz* A4v, E2v, F4, G2v, P2v; *O mój mily panie/ ty włfytko wiefs ij znałs/ iijz ci iuż ciebie nadewłfytko ftworzenijé miluię OpecŻyw* 46, [27]v, 44v, 59v [61], 78 (23); *widzi mi fie/ abyfwa tę rzecż pirwey Opatrzności obiawiła/ bo: iako wiefz: iijci pán nałz má k niemu dobry wzgląd. ForCnR* B3v, A4; *PatKaz I* 2v; *PatKaz III* 105v; *WróbŻółt* H8v, 82/6, 118/159; *RejJóz* N7; *I ten czy choć też tak mdleie Vyrzys yłczy otrzełwieie. RejKup* f4, c2, f4, k7v, m3, cc5; *powiedá/ iści nieoddali od niego miłóšierdźiá fwoiego? MurzHist* O2, T4; *MurzNT Matth* 10/15; *Nyechay wye iźci tho yeft wyelki błąd á złóšć zá byałemi głowami bieğác GliczKsiąż* P2; *Bo ácz nas ták nieprzyiaciel lekce łobie łądzi/ Ale mam rzec iźci pewnie w fwym mnímániu błądzi LubPs* gg5, B6, G3, K2v, gg4v, gg5, hh4v; *KrowObr* 241; *RejWiz* 78v, 93v; *Leop Ex* 9/14; *A iefliže nie vmiefz/ nie łzácuy nikogo. Bo wiefz iżec y zá to nápiłána cená/ Kto gáni/ nie dowiedzie/ talionis pena. RejFig* Ee; *RejZwierz* 122v; *BibRadz* 3.Reg 2/14, 1.Mach 4/11, *Ioann* 13/19, 18/8, 2.Cor 11/31; *Zywy Pan Bog iźci nie łpádnie z głowy włóš fynowi twemu. BielKron* 71v, 28v; *SarnUzn* D3v; *SienLek* 2, 24v, 41v, 47v, 193; *A což zá plagi? Oto łłyfzyfz iźci nie wiele ále bārzo łłono RejAp* 149v, 4, 5, 9, 18, 45v (18); *A což czynił? Słuchay czo piłze Ewányeliłtá s. iźci nie palił becżek/ y nie ftrzelá z dzyál RejPos* 297; *Thu rozumieć możełz/ iżec ten nie ná fiołki chodzil/ gdy powiáda łkrążyłem łwiát/ á mozełz báczyć iźci ten nie łpi w fwoich rzecżach. RejPos* 330v, 9 [3 r.], 13, 28v, 57v, 66v (52); *Albo tákże krukowi náłyp mu iedno pełno pieprzu w nos/ á záley mu máłmázyá/ wierz mi iźci nie będzie długo krakał. RejZwierz* 157v, 19, 101, 127v, 177v; *BudBib Eccli* 14/12, *Bar* 6/28, *Dan* 13/43; *Iefli was łwiát nienawidzi/ wiećie iź ci mię pierwey nienawidziá. Ian* 15. v. 18. *CzechRozm* 229, 117v, 257v; *ModrzBaz* 9; *SkarJedn* 393; *wierzże mnie łtáremu/ iźci z corką twoią Bog iefł SkarŻyw* 15; *CzechEp* 22; *NiemObr* 34; *WerGość* 243; *ArtKanc* T11; *ZawJeft* 25; *A wierę nieżártuyćie/ powiémci wam zgołá/ Iżec mi fie iuż bārzo náprzykrzyłá łzkołá. WyprPl* A3; *WujNT* 2.Cor 11/31, s. 754.

a. Z zapowiednikiem [w tym: „to” (22), „tak” (2)] (24) : *BierEz* L, P2; *włpomni na to iijz ci tylko ciebie iedného mám OpecŻyw* 81, [80]v, 86, 165; *Miłóšciwy panie teⁿto nowy dworzanin tak mnímá^m*

iżci ieft godny łalki T. M. *ForCnR* B4, A3; *BierRozm* 10; *RejKup* x8v; *GliczKsiąż* M3v, O7; *SienLek* 38; *RejAp* 73; Otho nieboraczku cieřz fie tym/ iżem ia iuż przyřzedł vzdrowić flepotę y chromotę twoię/ á iżemci przyřzedł s tą Ewányelią *RejPos* 10, 30v, 209, 231v, 275v, 334v (8); *RejPosWiecz*² 93v; A tego ifcie bądź káždy ift á pewien/ kthokolwiek řwięthą prawdę á cnotę weźmie przed fie/ iżci záwždy gorą iáko fokoł látác muř *RejZwierc* 51.

2. *Wprowadza wypowiedzenie podmiotowe; że; quia PolAnt; quoniam Vulg [w tym z zapowiednikiem „to” (4), „tak” (2)] (13) : OpecŻyw* 84v; *ForCnR* B4; Aleć mi sie wždy tak widzi, Iżci oni są nad ludzi *BierRozm* 5; Toc ifta rzecz ieft/ iżeć ia daleko okrutnieifzego dręczenia czekám *MurzHist* P4v; Prawdác yeft iżci y w Polńce okrom Krákwofkyey Akádemiey řzkoły fą *GliczKsiąż* Mv, L7v, M6, O7; *LubPs* G3v; *RejWiz* 144; *RejZwierc* 163v; *BudBib Bar* 6/48; Niechżeć wam tedy iáwno będzie; iżeć Pogánom polńane ieft to zbáwienie Boże *WujNT Act* 28/28.

3. *Wprowadza wypowiedzenie przydawkowe; że; quoniam Vulg (10) : OpecŻyw* 50v; do kroła iuż idz ż fta nowiną Izeć iuż iego řpichłerze po wřzem řwiatu flyną *RejJóz* L7; iefzczeć nádeťy nową fektą/ áleć czás przydzie iżeć fie s czytánia obáczy. *BielKron* 160v; *SarnUzn* F7; co iefli fye będzie ruřzáło/ znák iż ci w nim duřzá ieft. *SienLek* 60v, 147; *RejPos* 10, [108]; *SkarŻyw* 141; Weyřrzyćie ná ptáki powietrzne/ iż ci nie řieię áni zną/ áni zbieráię do gumien *WujNT Matth* 6/26.

4. *Wprowadza wypowiedzenie okolicznikowe przyczynowe; że, ponieważ, bo; quia PolAnt, Vulg; quoniam, quod PolAnt [w tym w antepozycji 3 r.] (12) : Rzekł wilk/ możeř pyřzno mowić/ Iżci nie mogę k tobie przyřć* *BierEz* K2; *OpecŻyw* [61], 104v, 176v; *RejKup* p4v; *MurzNT Ioann* 9/17; Iefli fie kto zda być Prorokiem/ álbo duchownym/ niech vzna te rzeczy ktore wam piřzę/ iżci fą przykazánia Páńfkie. *Leop* 1.*Cor* 14/37; *BibRadz Luc* 21/28; Dořycieř fie pomřcił Márcy řynu moy nád Rzymiány krzywdy řwoiey/ iżeć řadnego kráiu nie mářz cáłego około Rzymá *BielKron* 110; A wřzákoż iżci fye tákie řkoki od rozmáitych przyczyn mieniá: Trzebá y drugie roznořci táko báczyć. *SienLek* 24v.

Połączenia: »a to iżci« (1): Wefélcie řię zemną/ A to iżemci nalazła grořz ktorym była řtraćila *MurzNT Luc* 15/9.

»iżeć ... tego dla« (1): a téż iřżetz má iedné⁸⁰ vcńnia řwégo/ wielmi iemu podobnégo/ tego dlá iřżetz notz ieft/ byćie fie nieomyłili/ a iego zwolenika nieięli/ to za znamię będziecie mieli *OpecŻyw* 104v.

5. *Wprowadza wypowiedzenie okolicznikowe skutkowe albo rezultatywne wypowiedzenie okolicznikowe sposobowe lub stopnia (6) : Niebóy fie panno milá niczego/ iużemci to wřlytko dobrze opravil/ iřż ci onijm wřlytcy dobrze dzierżá iř téże mowię.* *OpecŻyw* 85v, 103, 117.

Połączenia: »tak(o) ... iżci« (3): OpecŻyw 104v; boćz ieft tako wierny towarzyřz/ iżci nigdy przyřáciela nieopuřci *ForCnR* E3; Tu wierz mi iżci będzie [*dusza*] ták ogrzaná y ożywioná/ iżci dotrwa beřpiećnie/ áż dopłynieř do obiecánego [...] portu řwoiego. *RejZwierc* 127v.

6. *Wprowadza wypowiedzenie okolicznikowe celowe (3) : řmiluyćie fie nade^mną/ wlořcie na ramiona mé/ krzyż řyna mégo/ iřżci mu nie będzie tako cieřřko.* *OpecŻyw* 137; *GlabGad* C4; Powiedzze mi/ miły pánie Iżci mi ten plácż vřtánie. *MWilkHist* H3v.

7. *Nawiązuje do wypowiedzenia, w którym można przypuszczać elipsę wyrażenia „na dowód” (2) : Widzcieř ręce iř nogi moje/ iřżetz iá tenże ieftem.* *OpecŻyw* 169v, 76.

8. Wskazuje na stosunek włączny zespolonych wypowiedzeń; oto (1) : oględuy vpominki iego niewymownéy miłoścy/ iż ci on na krzyżu iako zlodziéy miedzy lotry wiří *OpecŻyw* 141v.

9. W wypowiedzeniu zestawionym wprowadza przytoczenie (10) : Powiédzcie dziewce fyon/ iż ci oto krol twóy przyśedl tobie *OpecŻyw* 71v, 78; *RejFig* Cc, Dd5v; *BielKron* 89v; á iż Pan ná cię woła y ná wżytki swoie/ iżci was nie zołtáwię šírotkámi/ iżci ia was nie opuśzczę *RejAp* 167; *RejPos* 12; podobno fyn vmárł? Powiédzieli mu iżci iuz ták iest miłościwy krolu/ á ták wola Boża byłá. *RejZwierc* 154, 66v.

II. Partykuła potwierdzająca; zaprawdę [może też błędnie zamiast: *isćie*] (2) : A což rozumieśz o tym potentacie/ kthoremu máią vpáść pod nogi wżyścy krolowie y mocarze ziemścy/ [...] iżci to tám będzie wielki máyeśtat Páná tego á wielka wielmożność iego. *RejAp* 172; á což rozumieśz co to śá tám zá mieyćá/ ktore ten Pan śpráwić raczył ku wieczney chwale swoiey/ [...] iżci śie thám nie źle obrocił kto śie thám kolwiek dośtánie *RejPos* Ooo3v.

Cf **IŻCIBY**, 1. **ŻE**, 2. **Ć**

MB